

Farma wiatrowa Sępopol 40 MW

PLAN DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH (ESAP)

27 stycznia 2021 r., wersja 6

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
0.1	Raportowanie Kredytodawcom wyników monitorowania i efektywności Inwestycji w zakresie środowiskowym, społecznym i BHP, z uwzględnieniem stanu wdrożenia każdego z poniższych elementów planu ESAP. Publikacja zestawienia wyników i kluczowych wskaźników efektywności (KPI).	Polityka środowiskowa i społeczna EBOR (2019) EP IV	Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> ■ dwa razy w roku w trakcie budowy, do końca II i IV kw. ■ raz w roku w trakcie eksploatacji, do końca I kw. za rok poprzedni 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Raporty środowiskowo-społeczne dotyczące stanu realizacji poszczególnych wymienionych niżej wymogów ESAP.
0.2	Opracowanie możliwości w zakresie korporacyjnej polityki i procedury raportowania danych ESG na potrzeby ujawniania danych oraz informacje dotyczące ujawniania danych w zakresie ESG w odniesieniu do Inwestycji i całości działalności. Opracowanie na szczeblu korporacyjnym nadrzędnej Polityki środowiskowo-społecznej i stosowanie jej w układzie kaskadowym do każdej inwestycji budowlanej. Uwzględnienie zasad i zobowiązań środowiskowo-społecznych określonych w Polityce w uzgodnieniach umownych z wykonawcami	Prawo UE Taksonomia UE	Zasoby własne Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> ■ Polityka raportowania danych ESG i procedura ujawniania danych - do II kw. 2021 r. ■ Raportowanie danych ESG raz w roku, począwszy od 2021 r. w ramach przygotowania i 2022 r. w ramach ujawniania 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Polityka raportowania danych ESG ■ Procedura ujawniania danych ESG ■ Raport ESG
PR1	Wymóg efektywności 1: Ocena i zarządzanie oddziaływaniami i sprawami środowiskowo-społecznymi				
1.1	Opracowanie i wdrożenie korporacyjnego systemu zarządzania środowiskowo-społecznego (ESMS) na szczeblu Energix Polska, w ramach realizacji celu polegającego na zapewnieniu skoordynowanego procesu wdrażania wymogów środowiskowo-społecznych dla każdej inwestycji budowlanej, przy jednoczesnym włączeniu do systemu zasadniczej działalności operacyjnej dewelopera. Opracowanie i wdrożenie nadrzędnej korporacyjnej Polityki środowiskowo-społecznej. Uwzględnienie zasad i zobowiązań środowiskowo-społecznych określonych w Polityce w uzgodnieniach umownych z wykonawcami w Polsce. W ramach przewidzianego do opracowania systemu ESMS - stworzenie i wdrożenie procedury oceny ryzyka środowiskowego i społecznego związanego ze zleconymi do realizacji robotami i usługami. Opracowanie procedury zakupów, z uwzględnieniem jednoznacznych kryteriów wyboru dla wykonawców, w tym dotychczasowych wyników w obszarze robocizny i BHP, a także zasadniczych wymogów, które będą musieli spełnić wybrani wykonawcy pod względem BHP, ochrony środowiska i spraw społecznych. Opracowanie Planu zarządzania wykonawcami w ramach korporacyjnego systemu ESMS, w którym należy uwzględnić ustalone mechanizmy, np. wewnętrzne inspekcje i audyty, służące weryfikacji zgodności z wymaganiami i postępów w realizacji zakładanych efektów projektu	EBRD PR1, IFC PS1 Przepisy prawa polskiego Najlepsza praktyka EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> ■ Procedury zarządzania środowiskowego, społecznego i BHP oraz Polityka środowiskowo-społeczna wdrożona do końca 2021 r. ■ Wdrażanie systemów zarządzania przez cały czas trwania Projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Polityka środowiskowo-społeczna ■ Procedury środowiskowe, społeczne i BHP ■ Uzyskanie akredytacji ISO 14001, OHSAS 18001/ ISO 45001) (rekomendowane, jednak nieobowiązkowe) ■ Plan zarządzania wykonawcami
1.2	Ustanowienie, utrzymywanie i wzmacnianie w miarę potrzeb struktury organizacyjnej określającej role, zakresy obowiązków i uprawnień w ramach wdrażania systemu ESMS w celu zapewnienia na bieżąco zgodności z właściwymi krajowymi wymaganiami prawnymi i wymaganiami w zakresie efektywności (PR). Wyznaczenie konkretnego personelu, w tym przedstawicieli kierownictwa, z jednoznacznym zakresem obowiązków i uprawnień dotyczących monitorowania, utrzymywania i zapewnienia wdrożenia określonego systemu ESMS. W skład wymaganego personelu BHP i ochrony środowiska wchodzić będą przynajmniej następujące osoby:	EBRD PR1, IFC PS1 Najlepsza praktyka EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Grupa Energix, bezpośrednio lub poprzez delegowanie obowiązków z zakresu BHP i ochrony środowiska na wykonawców	<ul style="list-style-type: none"> ■ Wdrożone w ciągu 1 miesiąca od daty zawarcia transakcji finansowej ■ Wdrażanie podczas budowy, eksploatacji i wyłączenia z użytkowania 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Decyzje dotyczące zatrudnienia osób na poszczególne stanowiska (BHP i ochrona środowiska, PR, kadry, CLO - Pełnomocnik ds. współpracy ze społecznościami lokalnymi itd.) w Energix Polska LUB w firmach jej Wykonawców. ■ Jeżeli role te obsadzone będą przez wykonawców, Umowa pomiędzy Energix a Wykonawcami zawierać będzie jednoznaczne, szczegółowe postanowienia dotyczące obejmowania tych ról przez wykonawców, przy czym Energix prowadzić ma regularne monitorowanie w celu sprawdzenia przestrzegania wymogów.

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Menedżer do spraw środowiskowych (i społecznych) ■ Menedżer BHP (konieczne jest zatrudnienie wyznaczonego Menedżera BHP, którego zadaniem będzie kierowanie sprawami BHP w związku z realizacją inwestycji). <p>Energix Polska może delegować te role i zakresy obowiązków bezpośrednio swoim wykonawcom odpowiedzialnym za budowę i eksploatację Inwestycji. Tego typu zlecenie zostanie jednoznacznie określone w umowach pomiędzy Energix a Wykonawcami. Energix zapewni regularne (przynajmniej raz na kwartał w trakcie budowy i dwa razy w roku w trakcie eksploatacji) monitorowanie wdrażania lokalnych przepisów BHP i międzynarodowych norm/dobrych praktyk. Jeżeli w wyniku audytów okaże się to konieczne, Energix nałoży na wykonawców środki zaradcze.</p> <p>Zasadnicze obowiązki środowiskowo-społeczne po ich określeniu zostaną przekazane właściwym pracownikom. Energix zapewni, aby jego pracownicy i pracownicy wykonawców, odpowiedzialni bezpośrednio za działania dotyczące efektywności środowiskowo-społecznej Inwestycji, dysponowali odpowiednimi kwalifikacjami i przeszkoleniem</p>				<ul style="list-style-type: none"> ■ Opisy stanowisk lub Energix/wykonawcy Energix ■ Schemat organizacyjny firmy, ze wskazaniem zakresów obowiązków dotyczących całości Inwestycji Energix Polska / schemat organizacyjny firmy wykonawcy Energix ze wskazaniem ról i zakresów obowiązków dotyczących BHP i ochrony środowiska ■ Kwartalne raporty z audytów prowadzonych przez Energix w zakresie wyników osiągniętych przez wykonawców w obszarze BHP i ochrony środowiska, dwa razy w roku raporty z audytów w toku eksploatacji.
1.3	<p>Opracowanie zestawu Planów zarządzania / Planów ramowych - MP, poświęconych poszczególnym zagadnieniom (jako oddzielnych planów MP lub kilku planów MP łączących w sobie większą liczbę zagadnień) w ramach dokumentowania zarządzania oddziaływaniami dotyczącymi Inwestycji w trakcie budowy, a następnie w trakcie eksploatacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Plan zarządzania i monitorowania środowiskowo-społecznego ■ Plan zarządzania odpadami i materiałami niebezpiecznymi ■ Plan zarządzania gotowością i reagowaniem na awarie ■ Plan zarządzania BHP i ochroną społeczności ■ Ramowy plan zarządzania BHP, efektywnością gospodarowania zasobami, zapobieganiem i kontrolą zanieczyszczeń ■ Plan zarządzania materiałami niebezpiecznymi ■ Plan zarządzania pracownikami (w tym Kodeks postępowania dla pracowników, Mechanizm składania skarg przez pracowników, uregulowania dotyczące zakwaterowania pracowników itp.), ■ Plan wyszukiwania obcych gatunków inwazyjnych / informacja o roślinności, a także w stosownych przypadkach plan zarządzania ■ Procedura postępowania w razie odkrycia zabytków kultury ■ Plan zarządzania wykonawcami ■ Plan zarządzania ruchem ■ Plan zarządzania wyłączeniem z eksploatacji <p>Plan zarządzania BHP odnosić się będzie również do działań mających zapewnić zapobieganie i ochronę pracowników własnych i zewnętrznych przed zakażeniem COVID-19.</p> <p>Energix Polska może zlecić opracowanie i wdrożenie takich planów zarządzania bezpośrednio swoim wykonawcom odpowiedzialnym za budowę i eksploatację Inwestycji. Tego typu zlecenie zostanie jednoznacznie określone w umowach pomiędzy Energix a Wykonawcami. Energix zapewni regularne (przynajmniej raz na kwartał w trakcie budowy i dwa razy w roku w trakcie eksploatacji) monitorowanie wdrażania planów zarządzania. Jeżeli w wyniku audytów okaże się to konieczne, Energix nałoży na wykonawców środki zaradcze.</p> <p>W przypadku delegowania obowiązków z zakresu BHP i ochrony środowiska na wykonawców, Energix może przeprowadzić kontrolę spraw opisanych w punktach 1.2 i 1.3 w ramach tych samych audytów.</p>	EBRD PR1, IFC PS1 Najlepsza praktyka EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Grupa Energix, bezpośrednio lub poprzez zlecenie wykonawcom opracowania i wdrożenia planów zarządzania	<ul style="list-style-type: none"> ■ Opracowanie projektu planów zarządzania w ciągu 1 miesiąca od daty zawarcia transakcji finansowej ■ Wdrażanie podczas budowy, eksploatacji i wyłączenia z użytkowania 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Plan zarządzania i monitorowania środowiskowo-społecznego ■ Szczegółowe plany zarządzania dotyczące poszczególnych zagadnień opracowane i w trakcie wdrażania ■ Jeżeli opracowanie i wdrożenie zostanie zlecone Wykonawcom - regularne raporty z audytów w ramach monitorowania (kwartalne w trakcie budowy i dwa razy w roku w trakcie eksploatacji) przez Energix
PR2	Wymóg efektywności 2: Zasoby kadrowe i warunki pracy				
2.1	Opracowanie programu zgłaszania skarg przez pracowników. Przekazanie programu zgłaszania skarg swoim pracownikom i pracownikom podwykonawców odpowiedzialnym za prace budowlane i serwisowe w trakcie eksploatacji, wdrożenie programu.	EBRD PR2, IFC PS2, EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> ■ przed zawarciem transakcji finansowej 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Posiadanie procedury zgłaszania skarg przez pracowników własnych i pracowników podwykonawców ■ Rejestr skarg zgłaszanych przez pracowników własnych i pracowników wykonawców

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
					<ul style="list-style-type: none"> Zmiana umów z głównymi wykonawcami odpowiedzialnymi za budowę i serwis - uwzględnienie postanowień dotyczących programu zgłaszania skarg
2.2	Określenie Polityki kadrowej, w której ustalone zostanie podejście firmy do zarządzania pracownikami zatrudnianymi przez nią bezpośrednio i pośrednio, z uwzględnieniem następujących kwestii: relacje pracownicze, organizacja pracy, godziny pracy, nieobecności i spóźnienia, urlopy, podróże służbowe i korzystanie z samochodów służbowych, rozwój pracowników, obowiązki z zakresu BHP, warunki wynagradzania, obowiązki pracowników w zakresie utrzymania porządku. Dodatkowo jednoznaczne postanowienia dotyczące zakazu pracy dzieci i pracy przymusowej, zakazu dyskryminacji, zapewnienia równości szans i uczciwego traktowania. Procedura dokumentująca sposób zastosowania tego podejścia do zarządzania pracownikami przez firmę przekazywana jest dalej wykonawcom i powinna stanowić uzupełnienie Polityki	EBRD PR2, IFC PS2, EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> przed zawarciem transakcji finansowej 	<ul style="list-style-type: none"> Polityka kadrowa Energix Polska
PR3	Wymóg efektywności 3: Efektywność gospodarowania zasobami, zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń				
3.1	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie modelowania poziomu hałasu wytwarzanego w fazie eksploatacji, w oparciu o normy międzynarodowe i lokalne, z uwzględnieniem informacji dotyczących mocy akustycznej źródeł według wietrzności na wysokości 10 nad poziomem terenu i na wysokości piasty. W oparciu o powyższe oceny (pomiar przed rozpoczęciem budowy i modelowanie eksploatacji), jeżeli wyniki wskazują na obecność ryzyka przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, ustala się odpowiednie środki ograniczające, pozwalające zapewnić dotrzymanie standardów lokalnych i standardów IFC dotyczących poziomu hałasu (np. poprzez montaż wyposażenia wyciszającego na łopatach, podwójne szklenie w budynkach dotkniętych problemem, ograniczenie funkcjonowania). Działania uwzględniane w Planie zarządzania i monitorowania środowiskowo-społecznego (Planie ESMMP). Ustanowienie i wdrożenie programu monitorowania poziomów hałasu w trakcie eksploatacji, zgodnie z przepisami prawa polskiego i normami międzynarodowymi. Na podstawie wyników - opracowanie planu działania, jeżeli jest konieczny do zapewnienia zgodności z międzynarodowymi normami oraz przepisami prawa polskiego. 	EBRD PR3, IFC PS3, Equator Principal IV Najlepsza praktyka Prawo polskie	Akredytowani konsultanci lub laboratoria na potrzeby próbkowania w okresie eksploatacji Konsultanci zewnętrzni w zakresie modelowania poziomu hałasu podczas eksploatacji Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> Przed zawarciem transakcji finansowej w zakresie modelowania poziomu hałasu podczas eksploatacji W stosownych przypadkach środki ograniczające uwzględnione będą w Planie ESMMP przed rozpoczęciem budowy Począwszy od 1 roku eksploatacji w zakresie pomiarów hałasu 	<ul style="list-style-type: none"> Raport z modelowania poziomu hałasu przy eksploatacji Środki ograniczające w Planie ESMMP, jeżeli są wymagane Program monitorowania poziomu hałasu dla etapu eksploatacji oraz ewentualnie Plan działania mający zapewnić realizację wymogów prawa polskiego i Kredytodawców (wyłącznie w przypadku przekroczenia dopuszczalnych norm w pomiarach eksploatacyjnych)
PR4	Wymóg efektywności 4: BHP				
4.1	Przeprowadzenie oceny poziomu migotania cienia poprzez opracowanie mapy wszystkich odbiorów w strefie wpływu (tj. 10-krotność średnicy wirnika) w celu uzyskania wyższego poziomu solidności analizy i oceny końcowej. Nałożenie na wyniki modelowania warstw receptorów (obiektów narażonych na migotanie) zidentyfikowanych z wykorzystaniem aktualnych zdjęć satelitarnych w celu stwierdzenia, że w strefach oddziaływania nie znajdują się żadne receptory. W warstwie receptorów uwzględnione zostanie także ewentualne rozszerzenie zabudowy miejskiej na danym terenie. Ponieważ efekt migotania cienia można stwierdzić dopiero po rozpoczęciu eksploatacji, konieczne jest monitorowanie mechanizmu zgłaszania skarg w celu podjęcia działań w sprawach ewentualnych skarg na efekt migotania cienia. Opracowany plan działania zmierzający do ograniczenia oddziaływania, jeżeli będzie to konieczne.	EBRD PR4, IFC PS4, EP IV Najlepsza praktyka EBRD PR10	Zasoby własne Odpowiedzialność: Energix Polska	<ul style="list-style-type: none"> W ciągu pierwszego roku eksploatacji 	<ul style="list-style-type: none"> Wszechstronna analiza każdego z receptorów podatnych na oddziaływanie. W razie potrzeby plan działania zmierzający do ograniczenia oddziaływania. Posiadanie mechanizmu zgłaszania skarg z zewnątrz
4.2	Rozrzut fragmentów łopat i brył lodu uznaje się za potencjalne oddziaływanie na ludzi, które może powstawać podczas eksploatacji farmy wiatrowej. W celu ograniczenia potencjalnego oddziaływania należy: <ul style="list-style-type: none"> Zapewnić, aby przy wejściu/wjeździe do strefy farmy wiatrowej rozmieszczone zostały znaki ostrzegawcze, które muszą pozostawać w miejscu przez cały czas przy wejściu do każdej elektrowni wiatrowej; 	EBRD PR4, IFC PS4, EP IV Najlepsza praktyka	Zasoby własne. Odpowiedzialność: Energix Polska	<ul style="list-style-type: none"> Na bieżąco przez cały czas trwania inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> Notatki wewnętrzne; zdjęcia; kopie komunikacji ze społeczeństwem i organami władz.

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
	<ul style="list-style-type: none"> prować cotygodniowe kontrole lokalizacji każdej elektrowni wiatrowej, ze szczególnym uwzględnieniem stanu bezpieczeństwa i stanu znaków ostrzegawczych; Zapewnić odpowiednią komunikację z ludnością i bieżącą współpracę z miejscowymi organami władz oraz mieszkańcami, tak aby móc reagować natychmiast na wszelkie problemy związane z ryzykiem odpadania i rozrzutu lodu i fragmentów łopat. 				
PR5	Wymóg efektywności 5: Nabycie gruntów, przymusowe przesiedlenia, przesiedlenie ze względów ekonomicznych				
5.1	Grunt pod elektrownie wiatrowe został nabyty na podstawie indywidualnych umów handlowych. Ewentualne problemy mogą powstać podczas budowy lub serwisowania w przyszłości w zakresie tymczasowego korzystania z gruntu, które może powodować szkody w uprawach lub inne szkody itp. Należy zatem współpracować ze społecznością lokalną i rozpocząć identyfikację grup podatnych na oddziaływanie z poszczególnych inwestycji oraz ustalić, czy konieczne są dodatkowe środki ograniczające.	EBRD PR5 Najlepsza praktyka IFC PS 5 EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Energix Polska	<ul style="list-style-type: none"> W trakcie budowy i na bieżąco przez cały czas trwania Inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> Protokoły zebrań organizowanych w ramach współpracy Posiadanie mechanizmu zgłaszania skarg z zewnątrz
5.2	Opracowanie i wdrożenie Roczno planu inwestycji w społeczności dla farmy Sępopol, z zastosowaniem podejścia uczestniczącego (angażującego lokalne społeczności, których oddziaływanie dotyczy). W Planie tym zdefiniowane zostaną obszary, w które inwestować będzie Energix Polska w ramach wsparcia rozwoju społeczności, takie jak np. edukacja, infrastruktura lokalna, budżet roczny.	EBRD PR5 Najlepsza praktyka	Zasoby własne Odpowiedzialność: Energix Polska	<ul style="list-style-type: none"> W trakcie eksploatacji, z uwzględnieniem corocznych przeglądów, przed końcem IV kwartału na kolejny rok 	<ul style="list-style-type: none"> Plan inwestycji w społeczności dla farmy wiatrowej Sępopol
5.3	Opracowanie procedury rekompensat na szczeblu korporacyjnym w celu zapewnienia przejrzystego i spójnego systemu rekompensat poprzez wdrażanie standardów w obrębie wszystkich inwestycji firmy. Ponieważ nabycie gruntów już nastąpiło, procedura ta będzie odnosić się do następujących zagadnień: <ul style="list-style-type: none"> rekompensaty w razie przypadkowego wyrządzenia szkód osobom prywatnym; tymczasowe korzystanie z gruntów prywatnych przez czas trwania istotnych prac serwisowych/naprawczych. W takich przypadkach rekompensaty wypłacane będą zgodnie z przepisami prawa polskiego i wymaganiami PR5 (najlepiej przed rozpoczęciem korzystania z gruntu).	EBRD PR5 Najlepsza praktyka IFC PS 5 EP IV	Zasoby własne Odpowiedzialność: Energix Polska	<ul style="list-style-type: none"> Przed zawarciem transakcji finansowej 	<ul style="list-style-type: none"> Procedura rekompensat
PR6	Wymóg efektywności 6: Ochrona bioróżnorodności i zrównoważone gospodarowanie żywymi zasobami naturalnymi				
6.1	Przeprowadzenie dodatkowej, uzupełniającej analizy ornitofauny i chiropterofauny, zgodnie z najlepszymi praktykami oraz uznanych międzynarodowych wytycznych i standardów. Dane dotyczące ornitofauny gromadzone będą z wykorzystaniem metod pozwalających na parametryzację ilościową wyników, np. badania pól obserwacyjnych, modelowania ryzyka kolizji (Collision Risk Modelling, CRM). Energix wyznaczy niezależnego doradcę ds. ekologicznych (biegłego zarówno w obszarze ornitologii, jak i chiropterologii) jako wsparcie przy realizacji wymogów dotyczących PR6. Przed zawarciem umowy z takim doradcą, jego kwalifikacje i wiedza merytoryczna będą ocenione i poddane akceptacji przez Kredytodawców. Dalsze informacje dotyczące metod analizy pól obserwacyjnych znajdują się w przedłożonej dokumentacji pomocniczej, a poniżej przedstawiono zarys najważniejszych aspektów: <ul style="list-style-type: none"> Wprawdzie teren inwestycji stanowi głównie obszar lęgowy ptaków migrujących, przede wszystkim bociana białego oraz niektórych gatunków drapieżnych, jest on przedmiotem zainteresowania przez cały rok, między innymi w zakresie gatunków kwalifikujących się do ochrony, obecnych na terenie przez cały rok lub gromadzących się w okresie zimowym; Należy wyznaczyć pola obserwacyjne obejmujące cały teren farmy wiatrowej, z uwzględnieniem turbin rozmieszczonych poza obszarem specjalnej ochrony, ponieważ istnieje związek 	EBRD PR6, IFC PS6, EP IV Najlepsza praktyka Taksonomia UE	Zasoby własne Konsultanci zewnętrzni Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> Raporty z monitorowania ornitologicznego - koniec maja 2021 r. i listopad 2021 r. Wstępny model CRM - środek czerwca 2021 r. Ostateczny model migracji CRM - koniec listopada 2021 r. Całoroczny model CRM - kwiecień 2022 r. 	<ul style="list-style-type: none"> Zawarcie umowy z niezależnym doradcą ds. ekologii, zaakceptowanym przez Kredytodawców Raporty z monitorowania ornitologicznego Raport z modelowania ryzyka kolizji - Collision Risk Modelling Report

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
	<p>pomiędzy populacjami, dla których wyznaczony został obszar specjalnej ochrony, a siedliskami pomocniczymi położonymi poza tym obszarem;</p> <ul style="list-style-type: none"> Minimalne wymagania dotyczące godzin obserwacji na każdy punkt obserwacyjny określone zostały w publikacji „Scottish Natural Heritage (March 2017). Recommended bird survey methods to inform impact assessment of onshore wind farms” (<i>Dziedzictwo przyrodnicze Szkocji (marzec 2017 r.). Rekomendowane metody badań ptaków jako źródła informacji do ocen oddziaływania na środowisko lądowych farm wiatrowych</i>). Wymiar ten wynosi 12 godzin w miesiącu na każdy punkt obserwacyjny w sezonie migracji oraz 6 godzin w miesiącu na każdy punkt w miesiącach: styczeń, luty, czerwiec, lipiec, listopad, grudzień. Łącznie stanowi to 108 godzin rocznie na każdy punkt obserwacyjny. Zważywszy na położenie farmy wiatrowej w stosunku do obszaru specjalnej ochrony oraz na obecność wielu kwalifikujących się gatunków na terenie inwestycji, niezależny doradca spółek ds. ekologicznych powinien przedstawić plan obserwacji, z uwzględnieniem dodatkowych godzin obserwacji wynikających z minimalnych poziomów podanych we wzmiankowanej wyżej publikacji („SNH”). Zgodnie z wytycznymi określonymi w Scottish Natural Heritage (SNH), obserwacje w punktach obserwacyjnych powinny być prowadzone o każdej porze doby, przy czym należy unikać obserwacji prowadzonych zawsze w tych samych godzinach; <p>Najważniejszy okres ryzyka wiąże się z migracją i przylotem ptaków migrujących na okres lęgowy, a także przelotami i odlotami jesiennymi, w szczególności bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>); dlatego też modele CRM tworzone będą po zakończeniu każdego istotnego okresu migracji.</p> <p>Wyniki obserwacji w punktach obserwacyjnych określać będą ryzyko kolizji dla kwalifikujących się gatunków, przede wszystkim z uwzględnieniem gatunków najbardziej narażonych na kolizję na podstawie ich wartości ekologicznej i charakterystyki przelotów. Zalicza się do nich ptaki drapieżne, bociana, czaplowate, ptactwo łowne i ptaki brodzące.</p> <p>Znajomość ryzyka kolizji będzie pomocne przy nadaniu należytej orientacji i zakresu adaptacyjnym planom zarządzania.</p>				
6.2	<p>Wymagana jest analiza obszaru, który zostanie przejściowo i trwale utracony wskutek budowy farmy wiatrowej wraz ze związanymi z nią drogami i przyłączeniami linii kablowych/napowietrznych. Analiza koncentrować się będzie na zakresie priorytetowych elementów bioróżnorodności (Priority Biodiversity Features, PBF) i stwierdzeniu występowania siedlisk zmodyfikowanych i naturalnych, wraz z zakresem, w jakim mogą one być przydatne dla elementów siedliskowych o krytycznym znaczeniu. Badanie prowadzić należy w okresie od kwietnia do lipca, kiedy to prawdopodobne jest korzystanie z danego terenu przez gatunki kwalifikujące się do ochrony w ramach obszarów specjalnej ochrony oraz inne priorytetowe elementy PBF. Jeżeli budowa została już zrealizowana, należy przy odwołaniu do wcześniejszych badań, analiz teoretycznych, sporządzić ekspertyzę mającą na celu ustalenia prawdopodobnego statusu terenu jako zmodyfikowanego/naturalnego/krytycznego.</p> <p>Analiza taka stanowić będzie źródło informacji dla Oceny siedlisk krytycznych i określać ewentualny wymóg realizacji zerowej straty netto i/lub zerowego zysku netto.</p> <p>Zgodnie z wymaganiami wynikającymi z punktu 17 PR6 i związanymi z nimi wytycznymi, może wystąpić obowiązek przedstawienia Planu zarządzania bioróżnorodnością (Biodiversity Management Plan, BMP) lub Planu działania na rzecz bioróżnorodności (Biodiversity Action Plan, BAP), zakładającego brak strat netto/zysku netto.</p>	EBRD PR6, IFC PS6, EP IV, UE Najlepsza praktyka	Zasoby własne Konsultanci zewnętrzni - ocena siedlisk krytycznych CHA Odpowiedzialność: Grupa Energix	<ul style="list-style-type: none"> ■ środek czerwca 2021 r. - ocena CHA ■ Plan BMP/BAP - jeżeli jest wymagany - styczeń 2022 r. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Raport z oceny siedlisk krytycznych (CHA) ■ Plan BMP/BAP, jeżeli jest wymagany
6.3	<p>Dotyczy przypadków istotnego oddziaływania na ptaki:</p> <p>Szczegółowe badania terenowe z wykorzystaniem analiz z punktów obserwacyjnych oraz modelu CRM, o którym mowa powyżej, wraz z dalszą analizą teoretyczną i konsultacjami, będą pomocne przy ustaleniu, czy odpowiednie będą metody automatyczne, np. DTbird, a jeśli tak - przy ustaleniu ich optymalnej konfiguracji. Badania takie pomocne będą również przy uszczegółowieniu i zrozumieniu okresów najwyższego ryzyka, kiedy najskuteczniejsze mogą być procedury wyłączenia.</p> <p>Na podstawie tych wyników - opracowanie procedury wyłączenia na żądanie, którą stosować będzie specjalista IOCE przy wyłączaniu poszczególnych elektrowni w miarę potrzeb, ze względu na ryzyko kolizji z kwalifikującymi się elementami obszaru SPA lub innymi priorytetowymi elementami bioróżnorodności.</p>	EBRD PR6, IFC PS6, EP IV Najlepsza praktyka, przepisy prawa polskiego	Zasoby własne Konsultanci zewnętrzni Niezależny specjalista z dziedziny ornitologii i chiropterologii (IOCE)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Procedura wyłączenia na żądanie opracowana przed włączeniem do eksploatacji, a następnie wdrażana w sposób ciągły w trakcie eksploatacji ■ Raport roczny do końca I kw. za poprzedni rok eksploatacji 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Procedura wyłączenia na żądanie ■ Raport z wyłączenia

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
	Po wdrożeniu procedury wszystkie przypadki takiego wyłączenia będą corocznie raportowane do Kredytodawców. Coroczne testowanie protokołu wyłączenia z udziałem specjalisty IOCE.				
6.4	<p>W trakcie budowy zlecenie specjalistom-ekologom przeprowadzenia oceny flory i fauny na terenie, w celu ograniczenia oddziaływania na wszelkie gatunki chronione, szczególnie gatunki będące priorytetowymi elementami bioróżnorodności (PBF), w tym gatunki wymienione w Załączniku IV.</p> <p>Minimalnym wymogiem jest przeprowadzenie wizji lokalnej na wszystkich obszarach nowo obejmowanych gruntów, z uwzględnieniem poszerzania dróg i stref tymczasowego składowania, przed rozpoczęciem budowy. Jeżeli stwierdzona zostanie obecność gatunków PBF/z Załącznika IV, w obrębie terenu inwestycji wyznaczone zostaną alternatywne miejsca przemieszczenia. Bezpośrednio przed rozpoczęciem jakichkolwiek robót budowlanych na takim terenie ekolog zbiera możliwie jak najwięcej osobników i przenosi je na miejsce przemieszczenia. Na gruntach wykorzystywanych tymczasowo założone zostaną stawy docelowe</p> <p>Takie działania, wraz ze związaną z nimi rolą ekologa nadzorującego, powinny być określone w Planie BMP. Konieczne jest przestrzeganie wszystkich wymogów wynikających z przepisów prawa polskiego w odniesieniu do ściśle chronionych gatunków z Załącznika IV, a w planie BMP wymagania te zostaną wyszczególnione wraz ze sposobami ich wykonania.</p>	<p>Krajowe i UE EBRD PR6, IFC PS6, EP IV Najlepsza praktyka</p>	<p>Zasoby własne oraz ekologowie ze struktur własnych/z zewnątrz</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zlecenie na okres budowy - przed rozpoczęciem budowy 	<ul style="list-style-type: none"> Zawarta umowa z biegłym ekologiem Plan zarządzania bioróżnorodnością (Biodiversity Management Plan, BMP) (z uwzględnieniem informacji na temat działań mających chronić priorytetowe elementy bioróżnorodności w okresie budowy i eksploatacji).
6.5	<p>Wyznaczenie niezależnego specjalisty z zakresu ornitologii i chiropterologii (badanie ptaków i nietoperzy) (IOCE) i zlecenie mu monitorowania Inwestycji podczas włączenia do eksploatacji, a następnie w trakcie eksploatacji farmy wiatrowej. Specjalista IOCE angażowany jest na podstawie umowy na okres 3 lat, kontynuowanej w czasie eksploatacji farmy wiatrowej.</p> <p>Zakres takiego monitorowania obejmować będzie opracowanie programu monitorowania ptaków i nietoperzy po zakończeniu budowy, zgodnie z najlepszymi praktykami międzynarodowymi, wytycznymi polskimi oraz wymaganiami wynikającymi z decyzji środowiskowej.</p> <p>Program na czas po zakończeniu budowy musi uwzględniać badania zwłok w celu ustalenia śmiertelności ptaków i nietoperzy oraz czasu pozostawiania zwłok na terenie/badania skuteczności obserwacji, mające na celu stwierdzenie efektywności usuwania martwych ptaków i nietoperzy przez padlinożerców lub ich usuwania przez jakikolwiek inny czynnik (np. zaoranie w glebie podczas sezonowych prac rolniczych). Stosowanie najlepszej praktyki, np. opracowanej przez Grupę Roboczą ONZ CMS ds. energetyki</p> <p>Specjalista IOCE opracowuje roczne raporty z oddziaływań, które będą przedstawiane Kredytodawcom.</p> <p>Specjalista IOCE współpracować będzie przy opracowywaniu adaptacyjnego planu zarządzania, z określeniem działań, które zostaną podjęte, oraz poziomów ryzyka, przy których działania będą podejmowane w odniesieniu do ptaków i nietoperzy. Prawdopodobny obszar szczególnego zainteresowania gospodarki adaptacyjnej oraz zakres wymaganych działań w tym zakresie będzie określony na podstawie modeli CRM, w oparciu o dane z obserwacji w punktach obserwacyjnych. Uruchomienie procedur zarządzania adaptacyjnego zależne będzie od wyników poszukiwania zwłok ptaków po zakończeniu budowy. Plan zarządzania adaptacyjnego stanowić będzie część Planu BMP.</p> <p>Po upływie 3 lat zakres obowiązków specjalisty IOCE ograniczony zostanie w taki sposób, aby skupiał się na obszarach stwierdzonego dużego ryzyka. Dotyczy to między innymi ewentualnej dalszej rozbudowy farmy wiatrowej.</p>	<p>EBRD PR6, IFC PS6, EP IV Najlepsza praktyka</p>	<p>Zasoby własne Konsultanci zewnętrzni Niezależny specjalista z dziedziny ornitologii i chiropterologii (IOCE)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Powolany przed zawarciem transakcji finansowej, początkowo umowa na 3 lata, przedłużana stosownie do potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> Posiadanie zawartej umowy ze specjalistą IOCE Coroczny raport dotyczący bioróżnorodności, opracowywany przez specjalistę IOCE Uwzględnienie w Planie BMP planu zarządzania adaptacyjnego, w tym poziomów uruchamiających działania Stworzenie planu monitorowania zwłok Raporty z monitorowania bioróżnorodności w okresie po zakończeniu budowy
6.6	<p>W związku z planem zarządzania adaptacyjnego, o którym mowa w punkcie 6.5 - opracowanie procedury ograniczającej ryzyko dla nietoperzy, z uwzględnieniem czynników uruchamiających zmianę na podstawie liczby zabitych nietoperzy na jedną turbinę, którą ocenia się w zestawieniu z europejskimi danymi średnimi dotyczącymi eksploatowanych turbin i poziomów populacji. Należy opracować protokoły procedur ograniczających mających na celu wyłączenie elektrowni w nocy, gdy prędkość wiatru spadnie poniżej 6 m/s. Do opracowania tej procedury należy wykorzystać wytyczne EuroBat, z udziałem specjalisty IOCE, w ciągu dwóch pierwszych lat eksploatacji farmy wiatrowej.</p>	<p>EBRD PR6, IFC PS6, EP IV Najlepsza praktyka, przepisy prawa polskiego</p>	<p>Zasoby własne Konsultanci zewnętrzni Niezależny specjalista z dziedziny ornitologii i chiropterologii (IOCE)</p>	<ul style="list-style-type: none"> W ciągu 2 pierwszych lat eksploatacji farmy wiatrowej 	<ul style="list-style-type: none"> Procedura ograniczająca szkody dla nietoperzy Uwzględnienie w Planie BMP i planie zarządzania adaptacyjnego.

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
	Wyniki monitorowania zwołów w odniesieniu do pory roku i miejsca ich znalezienia wykorzystywane będą do optymalizacji wszelkich programów ograniczających.				
PR8	Wymóg efektywności 8: Dziedzictwo kulturowe				
8.1	<p>Opracowanie szczegółowej procedury postępowania w razie przypadkowego znalezienia zabytku, z uwzględnieniem następujących elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ogólny przegląd Inwestycji, wraz z opisem elementów i czynności, które mogą doprowadzić do przypadkowego znalezienia zabytków; opis krajowego kontekstu prawnego sytuacji przypadkowego natknięcia się na zabytki; opis kontekstu dziedzictwa kulturowego właściwego dla terenu, wraz z przeglądem dotychczasowych badań i ocen zabytków dziedzictwa kulturowego dla tego terenu; opis rodzaju dziedzictwa kulturowego, na którego natknięcie się jest możliwe; schemat organizacyjny z jednoznacznie wyznaczonymi rolami i zakresami obowiązków; określenie kluczowego personelu i jednostek regulujących, wraz z danymi do kontaktu, których obowiązkiem będzie podejmowanie działań w razie przypadkowego znalezienia zabytku; schemat procesu, prezentujący jednoznacznie krok po kroku działania podejmowane w razie natknięcia się na zabytek; prezentacja szczegółowych działań krok po kroku w sytuacji natknięcia się na zabytek, z uwzględnieniem różnych scenariuszy; szczegółowy opis strategii pozyskania znalezionego zabytku, z uwzględnieniem jego stabilizacji, tymczasowego składowania i przekazania do organu właściwego; program szkoleń terenowych dla pracowników, umożliwiających im rozpoznanie sytuacji przypadkowego natknięcia się na zabytek i informujących pracowników o zakresie obowiązków ciążących na nich w ramach procedury postępowania w razie przypadkowego znalezienia zabytku. <p>Zmiana umowy z głównym wykonawcą budowy w zakresie zapewniającym pełne potwierdzenie i realizację Procedury.</p>	<p>EBRD PR8, IFC PS8, EP IV</p> <p>Przepisy prawa polskiego</p> <p>Najlepsza praktyka</p>	<p>Zasoby własne</p> <p>Odpowiedzialność: Energix Polska</p>	<ul style="list-style-type: none"> przed rozpoczęciem inwazyjnych robót budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> Procedura postępowania w razie przypadkowego znalezienia zabytku wdrożona w momencie rozpoczęcia inwazyjnych robót budowlanych
PR10	Wymóg efektywności 10: Ujawnianie informacji i współpraca z interesariuszami				
10.1	<p>Wdrożenie planu współpracy z interesariuszami (SEP) jako dokumentu podlegającego regularnym zmianom i uaktualnieniom o informacje o dotychczasowej współpracy, ewentualnych stwierdzonych nowych interesariuszach oraz wszelkich zmianach niezbędnych do dostosowania do warunków inwestycji i oczekiwań interesariuszy. W tym celu konieczne są następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> wznowienie procesu udostępniania informacji o Inwestycji interesariuszom w najszybszym możliwym terminie, wszelkimi dostępnymi środkami komunikacji; organizowanie zebrań ze społecznościami lokalnymi w celu zapoznania się z ich stanowiskiem w sprawie Inwestycji, jej statusu, strategii przyszłej współpracy, a także rozpoczęcia budowania relacji z takimi interesariuszami. Zebrania konsultacyjne będą planowane i organizowane z należyтым uwzględnieniem potrzeb wszelkich ustalonych grup pokrzywdzonych i podatnych na oddziaływanie; będą one odbywać się bez żadnej manipulacji ani ingerencji z zewnątrz, bez przymusu i bez poniżającego traktowania. Dokumentowanie wyników przyszłych konsultacji w formie załączników do planu SEP dla Inwestycji. Prezentacja planu SEP w języku lokalnym dla społeczności lokalnych. 	<p>EBRD PR10, IFC PS1, EP IV</p> <p>Najlepsza praktyka</p>	<p>Zasoby własne</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przed zawarciem transakcji finansowej, a następnie regularna współpraca Kontaktowanie się ze społecznościami lokalnymi zamieszkującymi tereny w promieniu 5 km od farmy wiatrowej. 	<ul style="list-style-type: none"> Corocznie uaktualniony plan SEP Przekazanie kredytodawcy do końca II kw. 2021 r. dokumentacji zebrań z interesariuszami i zgłaszanych skarg.
10.2	<p>Wdrożenie mechanizmu/procedury zgłaszania skarg przez interesariuszy z zewnątrz, stosownie do wytycznych w planie SEP:</p> <ul style="list-style-type: none"> mechanizm składania skarg zostanie przekazany właściwym społecznościom lokalnym jak najszybciej, przed rozpoczęciem budowy; należy zapewnić, aby formularze skarg były stale dostępne społecznościom lokalnym i aby mieszkańcy wiedzieli, gdzie ich szukać, jak z nich korzystać i jak je przekazywać firmie; należy zapewnić zarządzanie otrzymanymi skargami w sposób zgodny z procedurą zarządzania przedstawioną w planie SEP dla Inwestycji. Okresowo należy oceniać efektywność procesu składania i rozpatrywania skarg, dokonując w razie potrzeby stosownych korekt. 	<p>EBRD PR10, IFC PS1, EP IV</p> <p>Najlepsza praktyka</p>	<p>Zasoby własne</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przed zawarciem transakcji finansowej, a następnie regularna współpraca 	<ul style="list-style-type: none"> Mechanizm/procedura zgłaszania skarg przez interesariuszy z zewnątrz, dla konkretnej Inwestycji
10.3	<p>Wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za relacje ze społecznościami lokalnymi (Pełnomocnika ds. współpracy ze społecznościami lokalnymi - CLO) i zapewnienie, aby prowadził on regularną współpracę z lokalnymi społecznościami stosownie do potrzeb, w trakcie budowy i eksploatacji.</p>	<p>EBRD PR10, IFC PS1, EP IV</p>	<p>Zasoby własne</p>	<ul style="list-style-type: none"> Przed zawarciem transakcji finansowej 	<ul style="list-style-type: none"> Wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za relacje ze społecznościami lokalnymi (Pełnomocnika ds. współpracy ze społecznościami lokalnymi - CLO)

Lp.	Działanie	Wymóg (prawo, wymagania EBOR w zakresie efektywności - EBRD PR, najlepsza praktyka)	Zasoby, odpowiedzialność	Harmonogram	Cel i kryteria oceny skutecznego wdrożenia
	<p>Zapewnienie dostępności danych kontaktowych pełnomocnika CLO dla wszystkich interesariuszy (wykonawców, społeczności lokalnych, mieszkańców danego terenu) w celu zapewnienia sprawnego przekazywania do Spółki wszelkich skarg dotyczących aspektów środowiskowych, społecznych i BHP Inwestycji.</p> <p>Pełnomocnik CLO musi znać interesariuszy i proces współpracy z nimi, według planu SEP, oraz dobrze znać harmonogram realizacji inwestycji i kamienie milowe współpracy, tak aby mógł odpowiednio informować interesariuszy o postępach inwestycji.</p>	Najlepsza praktyka			
10.4	<p>Opracowanie rocznego raportu środowiskowo-społecznego dotyczącego efektów Inwestycji w obszarze ochrony środowiska, spraw społecznych i BHP, udostępnienie go właściwym interesariuszom. Zakres ten obejmuje także regularne raportowanie społecznościom poddanych oddziaływaniom o stanie zaawansowania inwestycji oraz stanie zaawansowania wdrażania planu ESAP. Częstotliwość raportowania - dopuszczalne dwa razy w roku w trakcie budowy i raz w roku podczas eksploatacji. Może ona jednak być większa, zależnie od informacji zwrotnych otrzymanych od właściwych interesariuszy i w takim przypadku należy ten fakt uwzględnić w planie SEP dla Inwestycji.</p>	<p>EBRD PR10, IFC PS1, EP IV Najlepsza praktyka</p>	Zasoby własne	<ul style="list-style-type: none"> ■ dwa razy w roku w trakcie budowy i raz w roku podczas eksploatacji 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Prezentacja Inwestycji; zmieniony plan SEP.